O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: info@xs.uz ● 2005 йил 2 февраль, № 22 (3567) Чоршанба

Бугунги кунда мамлакатимизда ахборот, алоқа ва телекоммуникация тармоғини ривожлантиришга катта эътибор қаратилмоқда. Жумладан, “Фарғонателеком” очиқ турдаги акциядорлик жамиятида ҳам ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

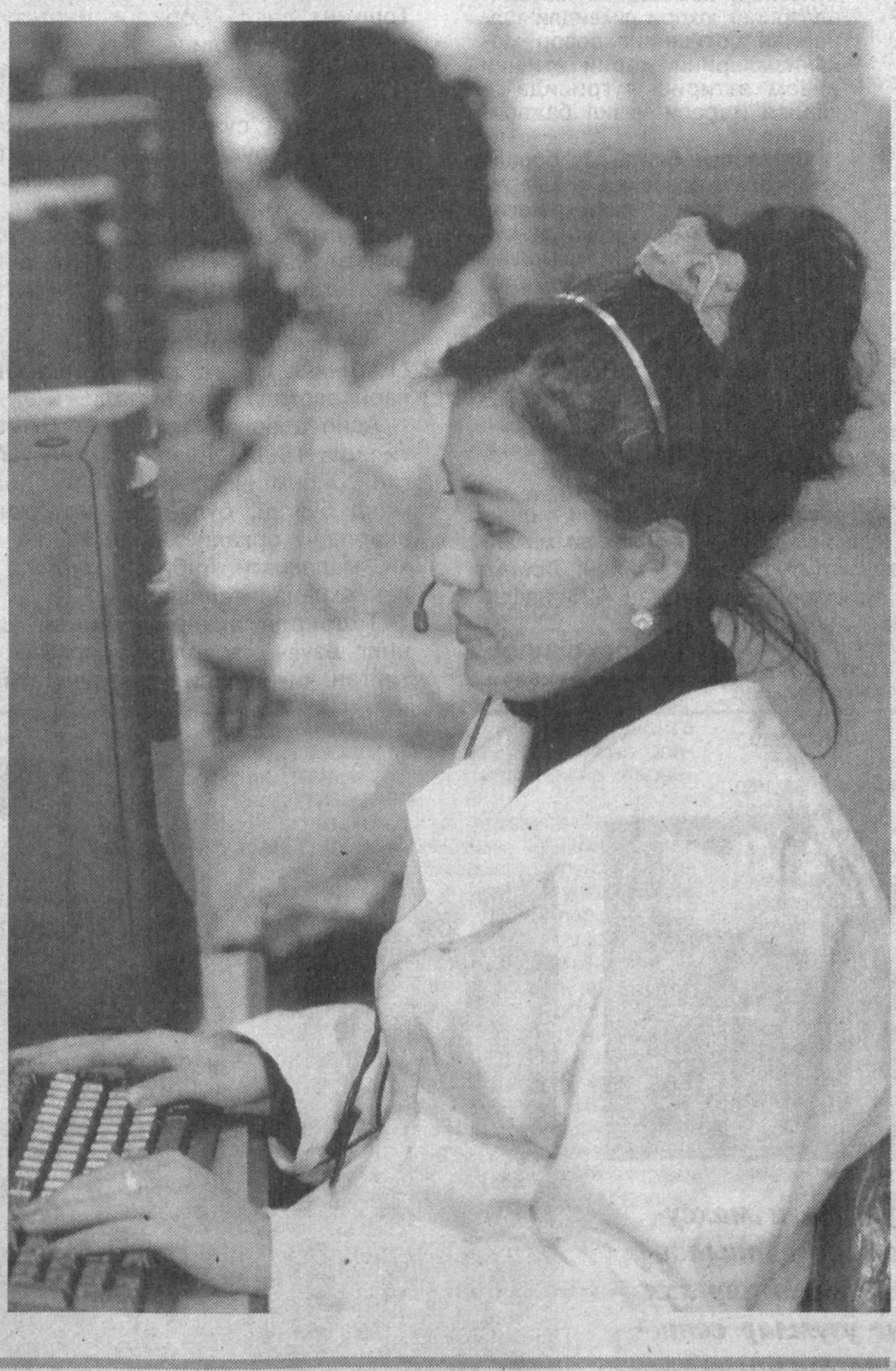

Қиргулидан — дунёга

Яқинда шаҳарнинг Қиргули мавзесидаги 27-автомат телефон станциясида халқаро алоқа станцияси иш бошлади. Японияниннг халқаро Ҳамкорлик банки кредити ҳисобидан замонавий технологиялар билан жиҳозланган мазкур алоқа станцияси орқали мижозлар дунёнинг исталган нуқтаси билан, шунингдек, Интернет тармоғига бемалол боғланишлари мумкин.

СУРАТЛАРДА: 27-АТСда иш жараёнлари: станция навбатчи оператори Саида Маматова намунали хизмат кўрсатишнинг ҳадисини олган ходимлардан бири.

М. ҚОДИРОВ (ЎзА) олган суратлар.

Икки ҳисса кўп

Сурхондарё вилоятининг йирик саноат корхоналаридан бири — «Шўрчидон маҳсулотлари» акциядорлик жамиятида ишлайдиганларнинг моддий манфаатдорлиги бултур олдинги йилдагидан бир ярим бараварга ўсди. Бу жамоанинг яхши меҳнат қилганидан нишонадир. Чиндан ҳам корхона 2003 йилдагига нисбатан икки баравар кўп буғдойни қайта ишлади, 122124 тонна биринчи нав ун ишлаб чиқарди. Макарон уни, макарон, қандолат маҳсулотлари тайёрлаш кўпайтирилди. Ва айниқса, экспортга чиқарилган уннинг бозори чаққон бўлди — 11 миллион 399 минг АҚШ доллари қийматидаги ун қўшни мамлакатларга жўнатилди.

Ўз мухбиримиз.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Кенгаши 1 февраль куни ўзининг биринчи мажлисини ўтказди.

Мажлисда парламент қуйи палатаси қўмиталарининг раислари, сиёсий партиялар фракцияларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Мажлисни Қонунчилик палатасининг Спикери Э. Халилов олиб борди.

Кенгаш аъзолари Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг 2005 йил 28 январдаги қўшма мажлисидаги маърузасидан келиб чиқадиган асосий вазифаларни муҳокама қилдилар.

Мажлис иштирокчилари Қонунчилик палатаси қўмиталарининг жамиятимизни янада демократлаштириш, мамлакат ҳаётининг барча соҳаларидаги ислоҳотларни чуқурлаштириш стратегиясига асосланган қонунчилик ва назорат-таҳлил ишларининг устувор йўналишларини кўриб чиқдилар. Шу билан бирга қонун лойиҳаларини тайёрлашда ҳамда уларни турли семинарлар, йиғилишлар, давра суҳбатларида теран ва ҳар тарафлама муҳокама қилиб пухталаб олишда сиёсий партиялар парламент фракцияларининг фаол иштирок этиши муҳим эканлиги алоҳида таъкидланди.

Қонунчилик палатасининг фаолиятини оммавий ахборот воситаларида кенг ва мунтазам ёритиб бориш зарурлигига ҳам мажлисда алоҳида урғу берилди.

Кенгаш аъзолари Қонунчилик палатаси қўмиталари ва сиёсий партиялар парламент фракциялари ўз иш режаларини тузишда парламент палаталарининг қўшма мажлисида давлатимиз раҳбари томонидан илгари сурилган асосий устуворликлар ва вазифаларга таянишлари лозимлиги ҳақида қарор қабул қилдилар.

Мажлис иштирокчилари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг самарали ишини ташкил этиш билан боғлиқ бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқдилар.

Янги таълим дастурлари амалда

Мамлакатимизда соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаб вояга етказиш жамиятимизнинг устувор вазифаларидан биридир. Юртимизнинг бугуни ва келажагини кўп жиҳатдан комил, соғлом, фидойи, Ватанга садоқатли ёшлар белгилайди. Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида ишлаб чиқилиб, бутун дунёда таълимнинг ўзбек модели сифатида эътироф этилаётган Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ҳамда “Таълим тўғрисида”ги қонун ана шу эзгу мақсадга хизмат қилаётир.

Президентимизнинг “2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастури тўғрисида”ги фармони бу борада яна бир муҳим қадам бўлди. Ушбу ҳужжатда янги таълим муассасалари бунёд этиш, эскиларини тубдан қайта таъмирлаш, уларни ўқув жиҳозлари ҳамда компьютер техникаси билан таъминлаш, янги ўқув дастурларини яратиш, ўқитувчилар меҳнатини рағбатлантириш каби вазифалар белгилаб берилган.

Ҳозир ушбу дастурга мувофиқ умумтаълим мактабларининг барча фанлари бўйича давлат таълим стандартлари янада такомиллаштирилиб, 302 таянч мактабида янги ўқув дастурлари экспертизаси ўтказилаётир.

Республика таълим маркази Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда ташкил этган семинарда ана шу ҳақда гап борди. Унда ўқувчиларнинг таълим тайёргарлиги даражасини кўп балли тизим асосида баҳолаш Низоми янги таҳрирдаги вариантининг иккинчи ўқув чорагидаги якунлари таҳлил этилди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида “Ўзбек қоракўли” компанияси билан ҳамкорликда “Қоракўлчиликнинг бугунги аҳволи: натижа ва муаммолар” мавзуида йиғилиш бўлди.

Қоракўлчиликни ривожлантиришга бағишланди

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири С.Исмоилов кейинги йилларда мамлакатимизда чорвачиликни ривожлантириш, хусусан, қоракўлчиликдан олинадиган даромадни оширишга жиддий эътибор берилаётганини таъкидлади. Жаҳон бозорида қоракўл териларига бўлган талаб тобора ортмоқда. Бу эса ана шундай маҳсулот берадиган қўйлар сонини янада кўпайтириш, дунё андозаларига мос қоракўл тери етиштириш ва ундан тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини оширишни талаб этади.

Ҳозирги кунда Қорақалпоғистон Республикаси, Бухоро, Навоий, Самарқанд, Қашқадарё, Жиззах ва Сурхондарё вилоятларидаги ихтисослашган хўжаликларда қарийб икки миллион қоракўл қўй-эчки боқилмоқда. Шунинг бир миллион юз мингдан кўпроғи совлиқлар. Отарларни яйратиб боқиш учун саккиз ярим миллион гектар яйлов ажратиб берилган.

Ҳукуматнинг тегишли қарорига мувофиқ тармоқ хўжаликлари мулкий пайга асосланган ширкатларга айлантирилганлиги яхши самара бермоқда. Хусусан, бу борада Навоий вилояти хўжаликларида рентабеллик, айниқса, юқори. Вилоят бўйича 588 миллион сўм дивиденд тариқасида тарқатилди.

Бироқ қоракўлчиликни ривожлантиришга ҳамма жойда ҳам жиддий эътибор берилмаётир. Айниқса, Фориш тумани хўжаликларида бу иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Отарлардаги қўйлар сони йил сайин камайиб, хўжаликларнинг қарздорлиги ортмоқда.

Йиғилишда соҳада йўл қўйилаётган камчиликларни тезда бартараф этиш, чўпон-чўлиқларга етарли даражада маданий-маиший шароитлар яратиб бериш, қишловни беталофат ўтказиш масалаларига эътибор қаратилди.

О.НОРБЕКОВ,
ЎзА мухбири.

Мустақил халқ — бунёдкор халқ

Биринчи бонгга — саноқли дақиқалар...

Қўнғирот сода заводининг фойдаланишга топширилишига оз фурсат қолди

Ўзбек олтини, пахтаси, газы, нефти, автомобилидан кейин ўзбек кальцийли содаси ҳам жаҳон бозорига чиқадиган муборак онлар тобора яқинлашмоқда. Мустақил халқнинг бунёдкор қўли билан барпо этилган йирик иншоот — Қўнғирот сода заводида сўнгги монтаж ишлари ниҳоясига етмоқда.

Улкан заводнинг биринчи бонги азиз Ватанимиздан, Оролбўйи диёридан олисларда ҳам акс садо бериши турган гап. Бунинг икки муҳим сабаби бор. Авваламбор, унинг асосан экспортга йўналтириладиган маҳсулоти жаҳон саноатининг 200 га яқин тармоғи учун бетакрор хомашё вазифасини ўтайди. Иккинчидан, Ҳамдўстлик мамлакатлари орасида фақат Россия Федерацияси ва Украинада шундай турдош корхоналар мавжуд, холос.

Қолаверса, завод ишга туширилса, Ўзбекистон, шу жумладан, Қорақалпоғистон Республикаси макроиқтисодиётида бутунлай янги саҳифа очилади. Зеро, у Президент Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг келажаги — Қорақалпоғистоннинг келажаги, Қорақалпоғистоннинг келажаги — Ўзбекистоннинг келажагидир» деган самимий сўзлари ижобатига ёрқин далил бўла олади.

Биз Қўнғирот тумани ҳокими, Қорақалпоғистонда хизмат кўрсатган юрист Парахат Қалимбетов билан бирга шу иншоотда бўлдик.

— Яқин 5 йил ичида Уст-Юрт мустақил мамлакатимизнинг яна бир хазиналар масканига айланади, — дейди у. — Биргина «Борсакелмас» чўлида 105 миллиард тонна туз захираси бор. Бу захира яна бир неча минтақавий аҳамиятга эга гигант корхонани қуришга етади. Уст-Юртда, шунингдек, табиий газ бойликларини ўзлаштириш бўйича чет эллик ҳамкорларимиз билан 1,4 миллиард АҚШ доллари миқдоридаги бекиёс лойиҳа ишлаб чиқилганидан хабардорсиз. Россиялик ҳамкорлар билан эса газга бой «Шахпахти» конида 15 миллион АҚШ долларилик кичик лойиҳа тайёрланган эди, у қурилиб ишга туширилди.

Суҳбат билан бўлиб, йўлнинг таноби тортилганини сезмай қолибмиз. Қарасак, 40 километр масофадаги Элобод шаҳарчасига етиб келибмиз. Бу шаҳар бийдай биёбон бағрида эртаклардаги гўзал қальалардек қад тиклаган.

Биз Элободда учратган биринчи киши Қорақалпоғистон Республикаси меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазири Абдулла Сабуров бўлди.

— Икки ой бўлди, ишхонамни Элободга кўчириб келганман, — деди вазир биз билан суҳбатда. — Янги заводда жами 1424 нафар муҳандис-техник ходим, ишчи-хизматчи ишлаши керак. Энг мураккаб технологик жараёнларни мувофиқлаштирадиган 14 нафар муҳандис-техник Хитой Халқ Республикасининг бир неча сода заводларида малака ошириб қайтди. Ўтган йилнинг декабрь ойида 112 нафар ишчи-хизматчи ишга олинди. Бу иш танлов асосида, 4 босқичда амалга оширилади!

— Биз заводга 6 йўналишда 564 нафар малакали ишчи-хизматчи тайёрлаб берамиз, — суҳбатга қўшилди Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими бошқармаси бошлиғи, физика-математика фанлари номзоди Даулетбой Ўтебоев. — Бу иш белгиланган режа асосида олиб борилмоқда!

Айни кунларда заводда сўнгги монтаж ишларини мамлакатимизнинг 700 нафарга яқин, Хитой Халқ Республикасининг 120 нафар қурувчи ва монтажчилари амалга оширмоқдалар.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Кураш

Медаллар билан қайтишди

Озарбойжон пойтахти Боку шаҳрида эркин кураш бўйича ўсмирлар ўртасида ташкил этилган халқаро турнирда Европа ва Осиё мамлакатларидан келган беш юз нафардан зиёд иқтидорли спортчи ғолиблик учун куч синашди.

Мазкур халқаро турнирда юртимиз шарафини Александр Недорезов мураббийлик қилаётган Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси ҳимоя қилди. Мусобақада муваффақиятли иштирок этган ҳамюртларимиз бешта медаль жамғарди.

Ўзбекистонлик эркин курашчилардан Ўктам Тўйчиев ҳамда Артём Присяжнюк барча рақибларини мағлуб этиб, олтин медалга сазовор бўлди. Яна уч нафар курашчимиз — Феруз Нусратов, Ихтиёр Наврўзов ҳамда Нагмет Ешетоев бронза медаль билан тақдирланди.

Эркин кураш бўйича Ўзбекистон ўсмирлар терма жамоаси Қирғизистон пойтахти Бишкек шаҳрида ўтказиладиган халқаро турнирга тайёргарликни бошлаб юборди.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА мухбири.

Бешинчи фасл соғинчи

Сирдарё вилоятида ўн уч йилдан буён пахта тайёрлаш бўйича шартнома режаси ўлда-жўлда қолиб кетмоқда. Нега?

Яхшидир аччиқ ҳақиқат

Дунёда сабабсиз оқибатнинг ўзи бўлмайди. Хўш, юзага келган бундай ачинарли ҳолатнинг туб илдизлари қаерда?

Аввало, таниш-билишчилик туфайли амалга миниш Сирдарёда авж олди. Садоқатига қараб амал улашиш одамларнинг ишдан қўлини совитди. Натижада кадрлар қўнимсизлиги вужудга келди. Кимнинг суянчиғи бўлса, амал курсисида йиллар давомида ўтирадиган, борди-ю, ўзи ишчан бўла туриб, суянчиғи йўқ кишилар эса амал курсисидан осонгина туртиб юборилаверди.

Вилоятда пахта тайёрлаш шартнома режасининг йиллар давомида бажарилмай келишининг сабабларидан бири сифатида нега қуйи ва ўрта бўғин раҳбарларини кўрсатяпмиз? Бунинг кўзга кўринмайдиган, бироқ ўта хавфли жиҳатлари бор. Айтайлик, амал отига тасодифан, аниқроғи, бирор-бир амалдорнинг қўллаб-қувватлаши билан миниб олган туман ҳокими, хўжалик раҳбари пахта билан қизиқадими? У ўзи раҳбарлик қилаётган соҳада қанақа янгиликлар пайдо бўлаётганлиги, техника парки, селекция ёки одамларнинг дарди уни безовта қиладими?

Асло! У ўзини қўллаб-қувватлаган одамнинг кўнглини олиш билан овораю сарсон бўлиб юради. У ана шу амалдорнинг тўйларида, базмларида қамишдан бел боғлаб хизмат қилади. Акахонини курортларга жўнатади. Курортлардан кутиб олади. Қарабсизки, у битта қора ҳалқа ичида айлана бошлайди. Пахта режаси бажарилмаса бажарилмас. Унинг мушугини биров «пишт» демаса бўлди.

Оқибатда дала ишлари қолиб кетади. Ўғит, ёнилғи-мойлаш материаллари, эҳтиёт қисмлар таъминотида парокандалик келиб чиқади. Тасодифий раҳбар ана шу тармоқларда ишлайдиган ҳамтовоқларидан улушини олиб, дўппини яримта қилиб юраверади. Уйлар қуради. Қўша-қўша машиналар олади. Бу иш пешонаси деворга «тақ» этиб теккунча давом этади. Қараб турибсизки, йирик бир туманнинг ёки бўлмаса, катта бир хўжаликнинг иқтисодий аҳволи таназзулга учрайди.

Таназзул дегани шуки, очиқ ва ёпиқ коллекторлар, дренажлар ишламай қўяди. Ерни шўр босади. Ўт уруғи кўпаяди. Одамлар қишлоқдан шаҳарга ёки, айтайлик, бошқа жойларга кўчиб кета бошлашади. Бу пайтда тасодифий раҳбар ҳатто аллақачон ўнлаб ҳайдов ва ишлов тракторларини, сеялкаларни, юк машиналарини ҳам сотишга улгурган бўлади.

Мирзаобод туманидаги Ғанишер Юнусов номли хўжалик бир пайтлар вилоятнинг энг пешқадам жамоаларидан бири ҳисобланар эди. Гектар ҳисобига ҳосилдорлик 30 центнерга етганди. Эндиликда бу хўжаликнинг аҳволига маймунлар йиғлайди. Рақамларга мурожаат қилайлик.

Ўтган йили 586 гектар ерга чигит қадалиб, кузда давлатга 293 тонна пахта сотилди, холос. Ҳосилдорлик хўжалик бўйича гектар ҳисобига 5 центнерни ташкил этди. Ваҳоланки, ўғит берилмасдан, суғорилмасдан ерга сочиб юборилган чигит 8 центнердан ҳосил бериши минг марта айтилган, минг марта ёзилган ва илмий жиҳатдан исботлаб берилган.

(Давоми 2-бетда).

Қўмита йиғилиши

Фаолият таҳлил этилди

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг 2004 йилги фаолияти якунлари ҳамда Президентимиз Ислом Каримовнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг қўшма мажлисидаги маърузасидан келиб чиқадиган вазифаларга бағишланган ҳайъат йиғилиши бўлиб ўтди.

Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси раиси Ж.Сайфиддинов бошқарган ушбу йиғилишда қўмита ва унинг ҳудудий органларининг ҳисобот давридаги фаолияти атрофлича таҳлил этилди. Бозорларни монополиядан чиқариш, монополияга қарши, истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва реклама тўғрисидаги қонунлар талабларига риоя этилиши устидан назоратни амалга оширишда муайян ютуқларга эришилгани таъкидланди.

2002-2005 йиллар ва 2010 йилгача бўлган даврда рақобат муҳитини шакллантиришнинг асосий йўналишлари доирасида қурилиш материаллари, нефть-газ, коммунал хўжалик, қишлоқ хўжалиги машинасозлиги, озиқ-овқат, ёғ-мой, гўшт-сут маҳсулотлари, енгил саноат, кимё саноати, бошқа соҳа ва тармоқларни ўз ичига олган монополиядан чиқаришнинг 20 та тармоқ дастурлари амалга оширилмоқда.

Айни вақтда асосий йўналишлари мавжуд корхоналарни реконструкциялаш, янги корхоналарни барпо этиш, қўшма корхоналар тузиш ҳамда кичик ва хусусий бизнесни ривожлантириш учун кредитлар ажратилишини таъминлашдан иборат бўлган монополиядан чиқаришнинг 14 та минтақавий дастури ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Монополияга қарши назоратни эркинлаштириш, кичик ва хусусий бизнес субъектлари юқори ликвидли маҳсулотларни сотиб олиши учун тенг шароитларни яратиш мақсадида Вазирлар Маҳкамасининг "Маҳсулотлар, хомашё ва материалларнинг юқори ликвидли турларини сотишнинг бозор механизмларини жорий этишни давом эттириш тўғрисида"ги қарори ижроси изчил бажарилаётир.

Шу билан бирга, бу борада қонунчилик базасини янада такомиллаштириш, ишни ташкил этишнинг самарали усулларидан фойдаланиш, истеъмолчилар маданиятини юксалтириш зарурлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Жамшид РАУПОВ,
ЎзА мухбири.

Лойиҳа иш бермоқда

Қашқадарё вилоятининг Ғузор, Деҳқонобод, Қамаши ва Чироқчи туманларида Европа Иттифоқининг EuropeAid дастури доирасида амалга оширилаётган «Ўзбекистонда бандлик имкониятларини ривожлантириш» лойиҳаси ниҳоясига етди.

Лойиҳадан кўзланган мақсад ишсизликка барҳам беришда жамоат ташкилотлари, фуқаролар ташаббускор гуруҳларининг фаоллигини ошириш эди. Шу йўналишда 44 та қишлоқ ва маҳаллада ишчи-маслаҳат гуруҳлари тузилди. Лойиҳа якунлангунча гуруҳларда қатнашган 423 нафар киши иш билан таъминланди.

Б. НОРҚОБИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ойбек таваллудининг 100 йиллиги олдидан

МИЛЛАТИМИЗ ФАХРИ

ТОШКЕНТ (ЎзА мухбири Л.СУВОНОВ). Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилоти марказий кенгашида Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек таваллудининг 100 йиллигига бағишланган илмий-маърифий анжуман бўлиб ўтди. Унда Тошкент давлат юридик институти ҳузуридаги академик-лицей ўқувчилари, шоир ва ёзувчилар, адибнинг яқинлари иштирок этдилар.

Тадбирда сўзга чиққан Ўзбекистон халқ шоири Шукрулло, академик Бахтиёр Назаров, "Жаҳон адабиёти" журнали бош муҳаррири ўринбосари Мирпўлат Мирзо ва бошқалар Ойбекнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти, унинг ижодидаги ўзига хос қирралар, адиб меросининг бугунги кундаги аҳамияти ҳақида сўзладилар.

Йиғилишда таъкидланганидек, ўзбек адабиётининг дунёга танилишида Ойбек асарлари алоҳида ўрин тутади.

Адиб асарлари дунёнинг ўттиздан ортиқ тилида, миллионлаб нусхада нашр қилинган. Ойбекнинг серқирра ижодидан баҳраманд бўлган, бўлаётган китобхонлар унинг асарлари орқали халқимизнинг бой тарихи, маданияти, табиати, турмуш тарзи билан яқиндан танишади.

Тадбирда академик-лицей ўқувчиларининг ёзувчи асарлари асосида саҳналаштирган чиқишлари намойиш этилди.

Мана, янги йилнинг дастлабки ойи ҳам тарих саҳифаларидан жой олди. Хўш, кириб келган йилнинг бир ойида ҳамюртларимизнинг ҳаётида нима ўзгаришлар рўй берди? Фуқароларимизнинг кайфияти қандай?

Биз юртдошларимизнинг бу борадаги фикрлари билан қизиқдик:

«Ҳаётнинг ҳар лаҳзаси гўзал...»

Ёқуб ФАТТОЕВ, ***Пешку туманидаги «Фаттоев» фермер хўжалиги раҳбари, Олий Мажлис Сенати аъзоси:***

— Шу ойда ҳаётимда унутилмас воқеа юз берди. Бухоро вилояти маҳаллий вакиллик органлари қўшма йиғилишида сенатор этиб сайландим. Буни, аввало, менга халқ ва улар томонидан сайланган депутатларнинг ишончи, деб тушунаман.

Ўтган ҳафта парламентимизнинг Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида қатнашдим. Юртбошимизнинг ушбу йиғилишдаги маърузасини диққат билан тингладим. Ушбу маърузада давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсатидаги, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларни чуқурлаштириш соҳасидаги асосий вазифалар белгилаб берилди ва у барчамиз учун кейинги беш йилга дастуриламал бўлади.

Президентимиз ушбу мажлисда барча депутат ва сенаторларни мамлакатимизда изчил олиб борилаётган ислоҳотларни янада жадаллаштиришда фаол бўлишга чақирди. Мен ҳам барча сенаторлар қатори мана шу жараёнга муносиб ҳисса қўшиб, ўзимга билдирилган ишончни оқлашга бор кучимни сарфлайман.

Тўрақул АРЗИҚУЛОВ, ***В.Воҳидов номли Ихтисослаштирилган республика хирургия маркази шифокори, тиббиёт фанлари доктори:***

— Янги йилнинг Сиҳат-саломатлик йили деб эълон қилиниши барча ҳамюртларимиз, айниқса, инсон саломатлиги йўлида хизмат қилаётганлар учун ажойиб совға бўлди. Чунки бу барчамизни эл-юрт саломатлиги йўлида бирлаштиришга қаратилганлигини яхши англаймиз.

Яқинда марказимизга Е. Мишалкин номидаги Новосибирск қон айланиш системаси патологияси илмий текшириш институтидан бир гуруҳ шифокор-олимлар келишди. Улар билан биргаликда 14 та операция ўтказдик. Марказимизнинг ушбу институт билан ўзаро ҳамкорлик бўйича шартномаси бор. Унга асосан, мен ҳам 2003 йили 3 ой давомида ушбу институтда малака ошириб қайтган эдим. Ҳозирда россиялик олимлар билан ҳамкорликни янада кенгайтириш тўғрисида фикр алмашилмоқда.

Бундан ташқари, яқин орада беморларни янада тез ва самарали даволаш мақсадида янги тиббий ускуналар келтирилиши режалаштирилган. Насиб этса, ушбу йилда фуқароларимизнинг соғлиғини ҳимоя қилишдек, масъулиятли юмушни сидқидилдан адо этишда бутун имкониятимизни ишга соламиз.

Мақсуд ЖАББОРОВ, ***Каттақўрғон шаҳридаги А. Мўминов номли 4-умумтаълим мактаби директори:***

— Мактабимизда куни кеча "Заковат" интеллектуал клуби ташкил қилинди. У ўқувчиларнинг билимларини оширишга хизмат қилади. Бундан ташқари, мактабимизда очилган тўгараклар сони 14 тага етди. Яна бир хушхабар, илгари мактабимиз шаҳардаги 18 ўқув даргоҳи орасида рейтинг бўйича 14- ўринда эди. Биз энди 4-ўринга кўтарилдик.

Президентимиз томонидан болалар спортига катта эътибор берилмоқда. Ёшларни спортга жалб қилиш мактаб фаолиятининг устувор йўналишларидан бири бўлиб қолди. Мана шу кунгача спортнинг турли йўналишлари бўйича мактабимизнинг ўзидаёқ 5 та тўгарак фаолият юрита бошлади. Уларнинг сонини имкон қадар кўпайтирмоқчимиз.

Барчага маълум, ўтган йили мамлакатимизда 2009 йилгача мўлжалланган Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастурини жорий этишга киришилган эди. Бу йил ана шу йўналишда янада изчил меҳнат қилишга тайёрмиз.

Улаш КЎЧАРОВ, ***Қамаши тумани, фермер:***

— Январнинг биринчи кунлариданоқ янги мавсумга тайёргарлик ишларини бошлаб юбордик. Фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш мақсадида ҳукуматимиз томонидан берилаётган имтиёзли кредит олдик. Бундан бир ҳафта аввал янги техникалар харид қилдик.

Бу йили фермер хўжалигимизни янада кенгайтириш режамиз бор. Ҳозир мана шу ишларни амалга ошириш бўйича ҳужжатлар тайёрлаяпмиз.

Яна бундан бир-неча кун олдин ўғлимнинг ўқиши учун контракт-шартнома пулини ҳам тўлаб қўйдим.

Омонулла ФАЙЗИЕВ, ***ЎДЖТУ талабаси:***

— "Янги йилни қандай кутиб олсанг, қолгани ҳам шундай ўтади", деган гап бор. Январнинг биринчи куни режа тузиб олдим: аввал ўқиш, кейин иш, деб. Чунки талаба учун асосий масала — илм олишдир. Ҳозирда университетда испан тилини ўрганмоқдаман. Орзуим, ушбу тилни тўлиқ ўрганиб, жорий йилда Испанияга бориб келмоқчиман. Бир ҳафтача аввал испан ёзувчилари Федерико Гарсия Лорка, Габриэл Гарсия Маркес асарларини харид қилдим. Ҳозирда уларни мутолаа қилмоқдаман.

Бундан ташқари, спорт билан шуғулланаяпман. Эрталаб озгина машқ қилинса, одамнинг кун бўйи тетик, яхши кайфият билан юришига омил бўларкан.

«Халқ сўзи» мухбири,
Салим ДОНИЁРОВ ёзиб олди.

Германиядан уч хабар

Тақдимот маросими

Шлезвиг-Холштайн ўлкасининг Фленсбург шаҳрида "Ғарб ва Шарқ" жамияти ҳамда шаҳар савдо-саноат палатаси ҳамкорлигида Ўзбекистан Республикасининг илмий-техникавий ҳамда иқтисодий салоҳиятига бағишланган тақдимот маросими бўлиб ўтди.

Маросимда сўзга чиққан федерал ўлка ландтаги (парламенти) вице-президенти Г.Кётчау Ўзбекистон Республикаси мустақиллик йилларида Германия билан нафақат сиёсий ва иқтисодий соҳаларда, балки фан ва таълим йўналишида ҳам фаол ҳамкорлик қилиб келаётганини алоҳида таъкидлади.

Маросим иштирокчилари томонидан ўзбек халқининг тарихи ва маданияти, бугунги ҳаёти, иқтисодиёт, фан ва таълим соҳаларида Германия-Ўзбекистон ҳамкорлигининг асосий йўналишлари ҳамда мамлакатда олиб борилаётган ислоҳотлар тўғрисида маърузалар қилинди.

"Истеъдод"чилар Магдебургда

Мамлакатимиз олий ўқув юртларининг "Истеъдод" жамғармаси грантини қўлга киритган бир гуруҳ профессор-ўқитувчилари Германиянинг Магдебург иқтисодиёт университетида ташкил этилган ҳамкорлик курсларида иштирок этишмоқда.

Ўзбекистонлик йигирма нафар профессор-ўқитувчи ва ёш илмий ходимлар учун Германиянинг мазкур билим даргоҳида иқтисодий йўналишлар бўйича ўқув стандартлари, ўқув дастурлари ва каталоглар билан танишиш, уларни таҳлил қилиш ва қиёслашдан иборат махсус дастур тайёрланган. Шунингдек, дастурда Германия олий ўқув юртлари моддий-техникавий базаси ҳамда таълим бериш даражаси билан яқиндан танишиш ҳам назарда тутилган.

Бобурийлар даври заргарлиги кўргазмаси

Берлинда Бобурийлар сулоласининг Ҳиндистонда ҳукмронлик давридаги заргар ҳунармандлар маҳсулотлари намуналаридан ташкил этилган кўргазма намойиш этилмоқда.

Кўргазманинг очилиш маросимида Бобурийлар даври санъати дунё хазинасининг такрорланмас дурдоналаридан экани эътироф этилди. Турли давлатларнинг нуфузли музейларида намойиш этилган мазкур коллекцияга Бобурийлар давлатчилиги даврида ижод қилган 300 дан ортиқ моҳир ҳунармандлар томонидан олтин, кумуш ва турли-туман асл тошлардан яратилган қимматбаҳо, қурол-аслаҳалар ҳамда тақинчоқлар киритилган.

Боҳриддин АСЛАНОВ.
"Жаҳон" АА.
Берлин.

Биз азалдан қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ёки турли буюмлар сотиладиган бозорларни биламиз. Аммо ҳар хил навга мансуб ранго-ранг узумлар сотиладиган бозорни эшитганмисиз? Андижон шаҳрининг Фитрат кўчасида шундай бозор бор.

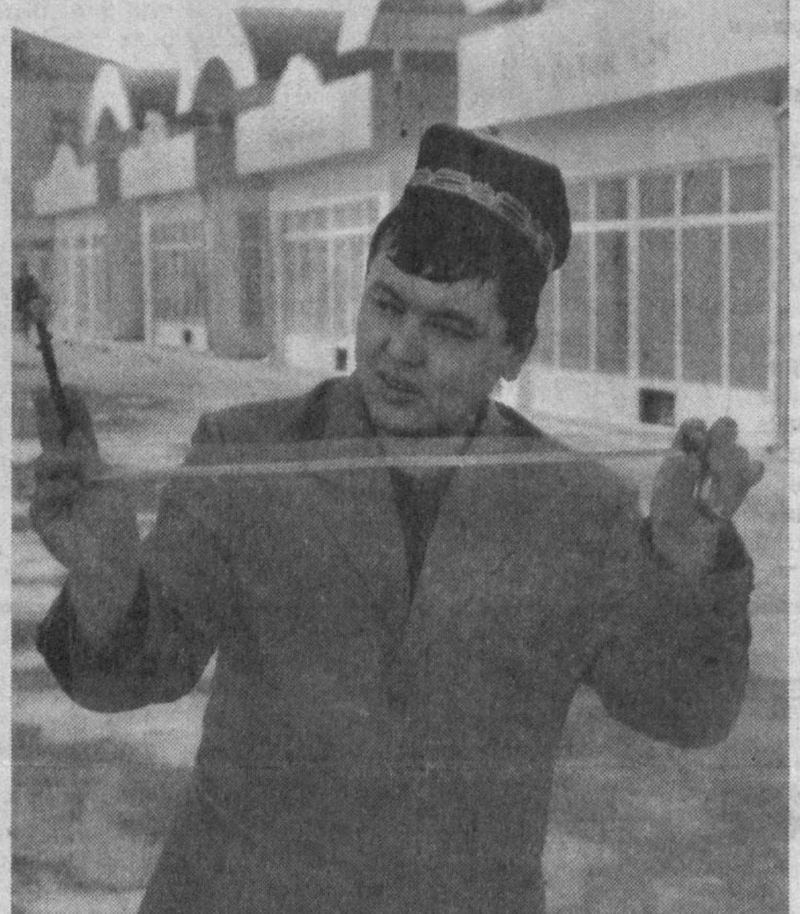

«Узум Бозори» мажмуига марҳамат!

Шу кеча-кундузда унинг негизида замонавий «Узум бозори» савдо мажмуи барпо этилмоқда. 1,78 гектар майдондан иборат бу мажмуада 544 та савдо дўкони, омборхоналар, маъмурият, тиббиёт, банк шохобчалари, Давлат солиқ инспекцияси, қўриқлаш, маиший хизмат, автотранспорт воситалари турар жойи биноларали ва ошхоналар қурилиб ишга туширилди.

Шаҳар ҳокимлиги қошидаги бозорлар қурилиши дирекцияси раҳбари А. Маллабоевнинг таъкидлашича, ҳозирда 239 та савдо дўкони республика Кўчмас мулк биржаси Андижон вилояти бўлими томонидан «Кимошди» савдосига чиқарилган. Уларнинг соҳиби бўлишни истасангиз, «Узум бозори» савдо мажмуига марҳамат қилинг!

СУРАТЛАРДА: савдо дўконларининг ташқи кўриниши; уста Исмоилжон Раҳимов.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

БЕШИНЧИ ФАСЛ СОҒИНЧИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хўжалик нега бундай аҳволга тушиб қолди? Сабаби — 80 фоиз ер майдони ўрта ва кучли шўрланган. Раҳбарлар кўра-била туриб, униб чиқиши мумкин бўлмаган юзлаб гектар далаларга чигит экиб юборишди. Негаки, улар топшириқни бажариб, катталарга рапорт беришлари керак эди. Негаки, чигит униб чиқмаган далалар учун улар ўғит ва ёнилғи олишлари, бўнак пулига эга чиқишлари лозим эди.

Мана, кўзбўямачилик деганларининг яққол намунаси. Мана, қолоқликнинг туп илдизларидан бири. Беш-ўн нафар раҳбарнинг ҳакалак отган нафсининг ёрқин кўриниши мана шудир, аслида.

Бир пайтлар Ғанишер Юнусов номли хўжаликнинг марказидаги лоток-ариқларда ўйнаб-ўйнаб сувлар оқарди. Ариқ ён-атрофларида кўкка бўй чўзган дарахтларнинг соясида ёш болалару кексалар мириқиб дам олишарди. Эндиликда сувсизликдан дарахтлар қуриб-қовжираб қолди. Катта қисми тандиру ўчоқларга ўтин қилиб ёқиб юборилди. Энг ёмони, шу ерда истиқомат қилувчи аҳоли водопроводдан бир томчи ҳам сув оқмаслиги туфайли овқату чойга ариқдаги ифлос сувни ишлатаяпти. Ариқ қуриб қолса, трактор орқасига тиркалган идишларда олислардан сув келтирилиб, хонадонларнинг қўлбола қудуғига қуйиб кетилади. Бундай шароитда далада ишлайдиган деҳқонларнинг кайфияти қандай бўлишини тасаввур қилиб кўраверинг. Клуб, маданият саройи тўғрисида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади. Кошкийди, Ғанишер Юнусов номли хўжаликдаги бундай манзара бошқа хўжаликларда учрамаса. Афсуски, бундай ҳолни Мирзаобод, Оқолтин, Сардоба, ҳаттоки бирмунча иқтисоди бақувват бўлган Боёвут туманининг кўпдан-кўп қишлоқларида ҳам учратиш мумкин.

Оқолтин туманидаги «Истиқлол», Сардоба туманидаги «Бўстон» хўжалиги фермерлари ҳар гектар ердан ўртача 5,9, «Истиқлол»ликлар 7,4 центнердан ҳосил кўтаришди. Улар ҳаттоки режанинг учдан бирини ҳам бажаришга муваффақ бўлолмадилар. Сабаб талай. Бу хўжаликларда техника етишмайди. Ёз пайти сув танқис бўлиб қолади. Устига устак, ёнилғига жавобгар кишилар жуда усталик билан деҳқонларнинг нонини туя қилиб беришади. Бунақада деҳқоннинг косаси оқарадими? Яна ҳикоямизнинг бошида айтган далилларни ёдга олмасдан иложимиз йўқ. Бу хўжаликларда ҳар юз гектар ерга биттадан ҳам ишлов трактори тўғри келмайди. Техникасиз деҳқон далада нима ҳам қила оладги? У фақат трактор қидириш, бели бақувват фермерларга ялиниш билан кунини ўтказади. Хусусийлаштириш даврида отни қамчилаб ўнлаб ҳайдов, чопиқ, ер текислаш техникасини қўлга киритган собиқ раҳбару уларнинг қариндош-уруғлари кошки осонлик билан дарвоза тақиллатиб келган ҳамқишлоғининг юмушини, муаммосини ҳал қилиб берса...

Ҳар йили қанча ерга чигит, қанча майдонга буғдой экиш тўғрисида юқоридан топшириқ келади. Бу топшириқларнинг аксарияти жойлардаги ҳақиқий вазиятни билмасдан берилган кўрсатмалар эканлигини бугунги кунда ҳаётнинг ўзи ойдинлаштириб берди. Еринг шўр бўлса ҳам чигит экавер, деган кўрсатма тўрачиликдан бошқа нима ҳам бўлиши мумкин?

Сирдарёни тўрачилик чўккалатиб қўйди.

Юқоридан келган топшириқни кўр-кўрона бажарадиганлар, Юртбошимиз буни бот-бот такрорлашига қарамасдан, ёмон қовуннинг уруғидай кўпайиб кетди. Топшириқни бажардик, дея шўр ерга ажриқ босган, шўра уруғлари, шамак уруғлари тўлиб-тошиб ётган майдонларга чигит экиб юбориллаверди. Аммо раҳбарлар ўзларини сира-сира унутишмади. Сувли, ери унумдор далаларга полиз ва сабзавот экинлари экиш вилоятда кенг қулоч ёзди. Ҳар йили юзлаб, минглаб гектар далалар пахтаю буғдой бир четда қолиб, пиёз ва қовун-тарвузларга ажратиб берилди. Бу ишга, аввало, хўжалик раҳбарларининг ўзлари бош-қош бўлдилар. Боёвут, Гулистон, Сирдарё туманларини ҳисобга олмаганда, мана шундай ерни талон-торож қилиш қолган туманларда кенг қулоч ёзди. Бошқа вилоятлардан келган мавсумий деҳқонларга қанча-дан-қанча бўлиқ ерлар накд пул, баъзи ҳолларда эса ҳосилга тенг шериклик шарти билан қўш қўллаб тутқазилди. «Хўш, ерлар бу қадар талон-торож қилинган экан, ҳуқуқ-тартибот идораларининг раҳбарлари қаёққа қарашди?» деган ҳақли савол пайдо бўлади. Тўғри, улар қўл қовуштириб турганлари йўқ. Ўнлаб, юзлаб «учар»лар суднинг қора курсисида ҳақли саволларга жавоб беришга мажбур бўлишди. Кўплаб мўмай даромад ишқибозлари эса тегишли жазоларга муносиб кўрилди. Лекин бундай тадбирлар масаланинг бутун қора томонларини тўлиқ қамраб ололмади. Мўмай даромадга ишқибозлар ҳаттоки вилоятнинг энг нуфузли раҳбарларини ҳам нопок қадамлар қўйишга ундаб келди.

Сирдарё пахтачилигининг юзини ерни талон-торож қилувчилар қора қилишди.

Кейинги уч йил ичида Сирдарёдаги 150 га яқин хўжалик раҳбарининг 81 фоизи ўзгарибди. Бу ҳолга қувониш керакми ёки хафа бўлиш...

Вилоят йилдан-йилга юксалиш ўрнига тобора қолоқлик домига чуқуррок ботиб бормоқда. Пахта сотиш бўйича шартномавий режа сўнгги бор фақат 1991 йилда бажарилган. Ўша йили ҳосилдорлик гектар ҳисобига ўртача 23,5 центнерни ташкил этганди. Кейинги йил эса бу кўрсаткич 21,6 центнерга тушиб қолди. 1993 йилда таназзулнинг ҳақиқий белгилари кўзга ташланди. Уч йил ичида ҳосилдорлик деярли 9 центнерга камайиб кетди.

Фермерлаштириш сиёсатидан ғаразли мақсадда фойдаланган раҳбарларнинг айби билан Мирзачўл пахтачилиги ҳақли равишда танқиду таъналарга нишон бўлиб қолди.

Яна рақамларга мурожаат қилайлик. 1997 йилда 141,6 минг гектарга чигит қадаган деҳқонлар режани атиги 66,3 фоиз бажаришга эришдилар. Кейинги йили салкам 6 минг гектарга кўп чигит қадалгани ҳолда вилоят деҳқонлари режани 58 фоизга ҳам уддалай олишмади. Ҳосилдорлик 13,1 центнерни ташкил этди.

Афсуски, вилоят раҳбарлари, мутахассислари мана шундай хунук ҳолни бартараф қилиш ўрнига ваъдабозлигу манманликка зўр бердилар. Ернинг мелиоратив ҳолати ҳеч кимни қизиқтирмас, ёпиқ коллекторлар лойқа билан тўлиб улгурган, зовурларнинг кўзи эса бутунлай ёпилиб қолганди.

Андижон вилоятида 2002 йилда 109,7 минг гектарга чигит экилиб, 372,5 минг тонна пахта хирмони кўтарилди. Ҳосилдорлик 34 центнерга етди. Сирдарёликлар эса айнан мана шу йили 123 минг гектар ерда деҳқончилик қилиб, атиги 139 минг тонна пахта тайёрлашди. Ҳосилдорлик 11,3 центнерни ташкил этди. Йиллик режа 52,7 фоизга бажарилди. Энди рақамларни солиштириб кўрайлик. Андижонликлар сирдарёликларга қараганда 13 минг гектар ерга кам чигит қадашган. Бироқ улар шунга қарамасдан, сирдарёликлардан салкам уч баравар кўп пахта хомашёси тайёрлашган. Таҳлил қилиш, хулоса чиқариш ўқувчининг ўзига ҳавола.

Гап нимада? Масаланинг моҳияти қаерда? Эҳтимол, андижонликларнинг бундай ютуғига улардаги ишчи кучининг кўплиги сабабдир? Буни ҳам таққослаб кўрайлик.

Сирдарё вилоятининг 80 фоизга яқин аҳолиси қишлоқ жойларда истиқомат қилади. Шифокорлару ўқитувчиларни, кексалару болаларни ҳисобга олмаганимизда ҳам, 180 минг нафар одам бевосита ўз ризқини даладан қидираётганлигини назарда тутгудек бўлсак, ҳақиқий аҳвол янада юзидаги пардасини қия очади. Пахта етиштириладиган ҳар гектар ер ҳисобига, ғалла, сабзавотчилик, боғдорчилик тармоқларини олиб ташлаганимизда ҳам, бир нафардан одам тўғри келаяпти. Мана, ачинарли манзара...

Аччиқ бўлса-да, бир далилни шу ўринда айтиб ўтмасак тўғри бўлмас. Республиканинг бошқа вилоятларида йиғим-терим адоғига етаётган бир паллада даладаги ҳашарчию теримчиларнинг сони бирмунча камайиб кетади. Сирдарё эса мавсум охирида сафарбарлик бўйича ҳамиша биринчи ўринда туради. Бироқ совуқдан дилдираган мактаб ўқувчилари, аёллар қайси ҳосилни, қайси пахтани теришни билмай, қорайиб-қизарган далаларда тентираб кун ўтказишади. Ахир, қозонда бўлса чўмичга чиқади-да!

Деҳқонни олға ундайдиган, унинг белини бақувват қилиб, тилини бийрон қиладиган нарса даромаддир.

Боёвут туманидаги «Ғалаба», «Тараққиёт», Носир Маҳмудов номли хўжаликларда кейинги йилларда далада ишлаётган сувчи, чопиқчи, механизаторларга йил давомида кўкарган макарон, туз, совун ва тўрт-беш килограмм ўсимлик ёғи берилган, холос. «Бўнак пуллари қаёққа кетди?» дея сўрагудек бўлсангиз, хўжалик раҳбарлари эҳтиёт қисмлар олганлиги, солиқ идорасида қарзларини ёпганлиги ва бошқа ўнлаб баҳоналарни қалдирғочнинг боласидек олдингизга тизиб ташлайди. Мана шундай хунук ҳолни вилоятнинг деярли барча туманларида учратиш мумкин. Қани, бирорта мард раҳбар далада ишлаётганларга ўн минг сўм пул бердим, байрамига совға қилдим, деб кўрсин-чи! Айтолмайди...

Ирригация дедик, селекцияни гапирдик, кадрлар қўнимсизлиги ҳақида сўз юритдик. Шўр босган далалар вилоятнинг оёғидан маҳкам тутиб турганлигини тилга олдик. Бу муаммолар йиллар давомида тўпланиб келди. Бу муаммолар эътиборсизлик, масъулиятсизлик, ишнинг кўзини билмаслик, қор нариёғда турсин, сомонни ҳам эплаб ёқолмайдиган кимсалар туфайли вилоят шаънига доғ бўлиб ёпишди.

Бугунги кунда вилоятда ҳаракат бўлаётганидан кўз юммаслик керак. Ниҳоят, қатор туманларда шўр ювиш ишлари қайтадан бошланди. Зовурларнинг кўзи очилмоқда. Хитойдан ўнлаб экскаваторлар харид қилинди. Вилоятда хусусийлаштириш ишлари поёнига етказилмоқда. Булар бор гаплар.

Табиатда тўртта фасл мавжуд. Ҳар бирининг ўз зийнати, ўз ҳусни, ўз малоҳати бор. Сирдарёга эндиликда бешинчи фасл зарур. Бу фаслни биз умидлар фасли, орзулар ушалиши фасли, дея атайлик. Ахир, умид деганлари ҳеч қачон одам боласини тарк этмайди. Сирдарё барибир ўзини тиклайди. Бунга бозор иқтисодиёти аталувчи бугунги ҳаёт тарзининг ўзи одамларни мажбур қилади. Ана шу давр бешинчи фаслни дунёга келтиради. Бу фаслнинг тезроқ келиши эндиликда фермер аталувчи, раҳбар аталувчи, таъминотчи аталувчи кўпдан-кўп одамларнинг ўзларига боғлиқ. Ахир, орият учун яшайдиган вақт келди. Шаън учун, ғурур учун яшамаслик азоби суяк-суякка аллақачон етиб борди. Ҳар нарсанинг ҳам чегараси бор-ку...

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Бир юз ўн нафар битирувчи олий ўқув юртларида

Фарғона вилояти, Бувайда туманидаги ал-Фарғоний номли 2-лицей-интернатнинг 110 нафар битирувчиси 2004 йилда олий ўқув юртларининг талабалари бўлишди. Бунга қандай эришилди?

— Саволингизга соддароқ — қишлоқча қилиб жавоб берсам ҳам бўладими? — дейди кулиб лицей директори Абдужалил Султонов. — Ўзбекистон мустақилликка эришди, уни дунё тан олди деймиз. Буни оддийроқ қилиб айтсак, дунё эшиклари Ўзбекистон учун очилди. Ёшларимизда дунёга чиқиш, ўз билимлари, истеъдодлари билан жаҳонни тан олдириш иштиёқи жўш урди. Замон билимли одамларни талаб қилиб қолди. Бу жуда катта, оламшумул гап! Буларни инобатга олиб жаҳон стандартларига мос гимназия, лицей, касб-ҳунар коллежлари ташкил қилинди.

Лицей-интернат директорлигига таклиф қилишганда, тўғриси, "Билдирилган ишончни оқлай оламанми? Ундан кўра тинчгина ўқитувчиликни қилиб юрганим яхши эмасми?" деган фикр кўнглимиздан ўтди. Лицей — янгилик, унинг аслида нима эканлигини тушуниш керак эди.

Ишни ўқитувчиларни танлаб олишдан бошладик. Вилоят бўйича танлов эълон қилдик. Энг билимдон, изланувчан, фидойи ўқитувчиларни ана шу танлов асосида, қизғин тортишувлар билан ишга қабул қилдик. Уларга суяниб иш бошладик.

Дастлабки йили, қабулга танлов эълон қилганимизда, бироз хижолат бўлдик: ўқувчилар келармикан? Йўқ, лицейлар бежиз ташкил қилинмаганлигини англаган ота-оналар фарзандларини бажонидил олиб келишди. Дастлабки йили бир ўринга 2-3 нафардан ўқувчи тўғри келган бўлса, бу ўқув йилида бир ўринга 10-12 нафардан талабгор бўлди. Албатта, бу — ўқувчиларимиз қўлга киритган ютуқларнинг натижаси. Мана, мазкур йилги кўрсаткичлар: вилоят 3-тур фан олимпиадасида 24 нафар ўқувчимиз қатнашди. Улардан 15 нафари 1-4-совринли ўринларни қўлга киритди.

Ҳар йилги олимпиадаларда қўлга киритилаётган муваффақиятлар бежиз эмас. Битирувчиларимизнинг 90, ҳатто 99 фоизи ўз кучи билан олий ўқув юртларининг талабалари бўлишмоқда. Ўтган йилги 110 нафар битирувчимиз Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия, Жаҳон тиллари, Фарғона, Тошкент ва Андижондаги тиббиёт институтлари каби нуфузли ўқув юртларининг талабалари бўлишди. Россия, Канада давлатлари университетларида ҳам шогирдларимизнинг таҳсил олаётгани бизни қувонтиради.

Маҳаллий раҳбарларнинг лицейимизга — ўғил-қизларимизнинг тақдирларига бефарқ эмасликлари бизни янада яхшироқ ишлашга руҳлантиради. Улар шарт-шароитимизни яхшилашга қўлларидан келганича ёрдам беришади. Мана, оддий мисол. Туманимизга Холмирза Ниёзов ҳоким этиб тайинланди. Унинг ҳоким сифатида биринчи қилган иши лецейимиз билан танишиш бўлди. Ишларимиз билан атрофлича танишгач, қандай ёрдам керак бўлса биз тайёрмиз, дейишди. Минг раҳмат. Туманнинг тақдири, келажакда гуллаб-яшнаши фарзандларимизга бугун берган таълим-тарбиямизга боғлиқлигини чуқур англаб, бу — биринчи ўриндаги иш деб билишибди.

Истиқлол неъматлари

Эришаётган ютуқларимизнинг асосини эса, 57 нафар заҳматкаш ўқитувчи ва тарбиячиларимизнинг туну кун қилган меҳнатлари ташкил қилади. Дам олиш куни нима эканлигини билишмайди: қачон қараманг, ўз ўқувчилари билан машғулот ўтказишаётган бўлади.

— Э, буларнинг ўқитувчиларига тараф йўқ, — суҳбатга қўшилди оққўрғонлик Мансуржон Турсунов. — Мана, менинг ўғлим шу лицейни тамомлади. Ўқитувчилари иқтисод факультетига хужжат топширсин, деб тавсия беришди. Рози бўлдим. Мен — отаман. Аммо мендан кўра ўқитувчиларининг елиб-югуришларини кўрсангиз... "Топширдими? Тестларни яхши ечолдими? Қандай саволлар, масалалар тушди? Қани, биргалашиб ечиб кўрайлик-чи, тўғри ечдингмикан?" каби саволлар билан бири келиб, бири кетиб, астойдил жон куйдиришди. Синовлардан муваффақиятли ўтганини эшитишиб, қанчалик хурсанд бўлишганини кўрсангиз эди...

— Ўқитувчилар ҳақида гапиришяптию, — қимтинибгина суҳбатимизга қўшилди лицей ўқитувчиси Баҳромжон Мамадалиев, — асосий гап Абдужалил домлада. Лицей эшигини очиб, ёпадиган ўзлари. Ҳаммадан биринчи келади, охири кетади. Ўқитувчиларга қўядиган талаблари жуда юқори. Шу билан бирга ҳаммага бирдай диққат билан эътибор беришади. Айтмоқчиманки, талаб ҳам қилади, ўқитувчининг талабини ҳам ўрнида бажаради. Ҳатто муаллимларнинг оилавий муаммолари билан ҳам шуғулланади. Шунинг учун ҳамма мураббийлар бир тан, бир жон. Мақсадлари ҳам ягона: шогирдларга ҳар томонлама чуқур билим бериш.

Албатта, бу борада маънавий-маърифий ишларнинг изчил амалга ошириб борилиши, ўқувчиларга ва ўқитувчиларга қулай шарт-шароит яратилгани ҳам муҳим омил бўлмоқда. Ўқувчилар тўрт маҳал иссиқ овқат билан таъминланган. Уларнинг спорт билан шуғулланишлари, турли фан тўгаракларида қатнашишлари учун ҳамма нарса муҳайё. Кутубхона доимо гавжум. Касбга йўналтириш бўйича ҳам ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Таниқли кишилар билан учрашувлар, шеърхонлик кечалари бу борада муҳим восита бўлмоқда.

— Ҳамма гап ўқувчиларимизнинг ўзида, — Абдужалил ака суҳбатимизга якун ясаркан қўшиб қўйди. — Уларда — билим олишга интилиш, биринчи бўлиш иштиёқи жуда кучли. Мусобақалашади-да. Унда ғолиб чиқиш учун эса, талабаларимизнинг кўпчилиги битта фандан, битта ўқитувчидан қўшимча дарс олиш билан чегараланиб қолишмайди: иккита, учта ўқитувчининг машғулотларида қатнашишади. Уларни интилишларини кўриб, қувониб кетаман: келажагимиз ана шу ёшлар қўлида бўлса — буюк бўлиши шубҳасиз.

Саид АНВАР,
"Халқ сўзи" мухбири.

Ўқишни ҳам, ишни ҳам қотирамиз. ФАҚАТ...

Бандихон қишлоқ хўжалик касб-ҳунар коллежига 725 нафар ўқувчи-талаба қатнайди. Шароитимиз созу даргоҳимиз обод бўлса, аъло хулқ ва аъло баҳолар билан ўқиймиз, — дейди коллежнинг ветеринария йўналишида таҳсил олаётган 10-03-гуруҳ талабаси Шерзод Холмўминов.

Бандихондаги энг ҳашаматли иморат коллеж талабалари ихтиёрида. Даргоҳнинг ичкарироғига кириб бораверсангиз, шароитлар ўйлаганингиздан ҳам созроқ эканлигига ишонасиз: баҳаво синфхоналар, чиройли мебеллар, озода йўлаклар. Хориждан келтирилган машина ва трактор бошқаришни ўргатишга мўлжалланган ноёб тренажёр мослама, 2 та автомашина. Турли русумларда ва турли юртларда ишлаб чиқарилган 6 та трактор, техника воситалари қисмларининг кесимлари, моделлари, таъмирлаш ускуналари.

Чорвачилик хонаси жиҳозлари янаям ранг-баранг: ҳайвонларнинг юрак урушини ўлчаб ўрганадиган асбоб, 13 та микроскоп митти инкубатор, ошқозонга тушган металл парчасини тортиб оладиган ускуна, стерилизация қилиш мажмуи.

Холмўминов Шерзод (у ўз гуруҳининг етакчиси) айнан шу хонада ўзларига ўхшаш ёшгина ўқитувчидан таҳсил олишаётган экан. Беихтиёр таҳсил жараёнига қизиқамиз.

Ўтган машғулот мавзуси юзасидан беш талаба гапиради. Ҳайвонларнинг нафас олиш органларига бурун, кекирдак, яна шиллиқ моддалар, ўпка киради деган бир хил ва қисқа гаплар даврада зерикиш ҳолатини ҳосил қилади. Етти дақиқалар давом этган бу жараёндан сўнг ёш ўқитувчи қўлига «Ҳайвонлар анатомияси» деган эскироқ китобни оладида, юрак қон томирлари деган навбатдаги мавзуни олдин оғзаки тушунтиради. Кейин ўн беш дақиқача ёздиради. Сўнг қисқагина савол-жавоб ўтказиб, машғулотни якунлайди. Танаффус эълон қилинганидан сўнг ёш ўқитувчига машғулот давомида кўргазмали қуроллардан фойдаланмаганини эслатамиз. «Коллежда чорвачилик бўйича фермер хўжаликларини ташкил этиш ҳамда ветеринария йўналишида ўқув курсларининг борлиги-ку яхши. Лекин чорва молларияам борми ўзи?» деб сўраймиз.

— Чорвамиз йўқ, — дейди коллежнинг хўжалик ишлари бўйича директор муовини Йўлдош Хинниев. — Лойиҳа бўйича 10 бош қорамол — сигир сақламоғимиз лозим эди. Лекин ҳозиргача молхона тўлиқ қуриб битказилмагани сабабли сигир сақлай олмадик. Қурилиш тугамагани учун, тўғриси, коллеж иморатини ҳам балансимизга тўлиқ ўтказолганимиз йўқ.

Диққат, муаммо!

Ана, холос! Янги иморатда ўқув-тажриба машғулотлари ўтказила бошланганига бир ярим йилча бўлиб қолибди-ю, иморат тўлиқ фойдаланишга топширилмабди. Бўлажак ветеринарлар, мутахассислар дарсхонадаги тажриба жиҳозларини шунчаки томоша қилишибди-ю, амалда улардан қандай фойдаланишни ўрганишмаган.

— Уйимизда чорвамиз бор. Мен шу соҳага қизиқаман. Ўқитувчи ёздирган гапларни ёдлаб оламан. Ўқишни битирсам, одамларга нафим тегади, — дейди Шерзоднинг гуруҳдоши, одмигина кийинган талаба Нормуродов Ортиқ.

Ният — яхши. Лекин минг эшитгандан ва ёдлагандан кўра бир кўрган афзал эмасми?

Пештоқига «Талабалар уйи» деб ёзиб қўйилган бинога — ётоқхонага ўтамиз. Иморат бунёдкорлари — Шеробод сув қурилиши жамоаси ётоқхонани қуришда ҳам қовун туширишган кўринади. Сабаби...

— Ётоқхонани қуриш лойиҳасига қурувчиларимиз томонидан тузатиш-ўзгартиш киритилган, — дейди ўзини комендантман, деб таништирган Эшбой Эшпўлатов. — Юз эмас, эллик ўринли бўлиб қолган. Ҳозир 77 талаба тиқилинчроқ бўлиб яшаб турибди. Узоқроқ туманлардан келиб ўқиётганларни жой билан таъминлашимиз қийин.

Тиқилинчроқ бўлгани ўз йўлига. Ёмони, коллежнинг ўқув корпуси сингари ётоқхона ҳам иситилмас экан. Совуқ экан. Газ бор. Газ ўчоқ йўқ. Ётоқхона ошхонасига электр плита ўрнатилган. Электр энергия йўқ. Кундузи узиб қўйилади.

— Тушликда чой қайнатиб ичишга шароит бўлмаяпти. Мана, нон ботириб сув ичиб ўтирибмиз, — дейди агрономия йўналиши бўйича 2-курсда ўқиётган Маъруф Азимов.

Маъруф енгилроқ кийинган экан. Ундан, «Шамоллаб қолмайсанми?» деб сўраймиз. «Спорт билан шуғулланаман. Тўгараклар бор. Эрталаб муздай сувга ювинган одам шамолламайди», дейди у ва ўзбекчилик-да, бизга дастурхонидан нон олиб узатади.

Бошқа талабалар билан суҳбатимиз ҳам самимий кечди. Сатторова Сурайё ҳозиргина кутубхонадан олиб келган бир даста китобларини дугоналарига кўрсатаётган экан. Экология гуруҳида ўқиётган ва катта-катта кўзлари чақнаб турган Худойназаров Олланазар деган йигит, «Мен шеър ёзаман. Ўқиб берардиму, лекин шеър дафтарим уйда қопти», деб шоирлигидан ғурурланиб гапирди. Агрономлик гуруҳида ўқийдиган Қосим исмли бола ғўзанинг касалликларини айтиб беролмагани учун ўқитувчисининг олдида бирам хижолат чекдики... Мусурмон исмли йигит бўлса, тортинчоқлиги йўқ экан-да, ётоқхонага, умуман, коллежга матбуот нашрлари вақтида келтирилмаслигини эслатиб қолди.

Коллеждан қайтаётиб биз не бир кайфият билан директорнинг маънавият ва маърифат ишлари бўйича ўринбосари Гулчеҳра Алиқуловадан «Туманингизда неча гектар суғориладиган ер бор ва 2004 йилда бу ерда қанча пахта етиштирилди?» деб сўраб қоламиз. Алиқулова айтган жавобнинг «мукаммаллигини» бошқа биров сезиб қолмадимикин деган ҳадикка борибми, теварагига аланглаб қўяди. Бу ҳолатни биз дарҳол унутган бўламиз-да, талаба Холмўминов Шерзоднинг: «Шароитимиз соз бўлса, ўқишни ҳам, ишни ҳам қотирамиз», деган ўктам гапларини эслаймиз. Талабалар ётоқхонасидаги суҳбатлар таассуротидан кўнглимиз ёришгандай бўлади.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қандай қилиб
КРЕДИТ, ЛИЗИНГ, СУҒУРТАни
олиш мумкин?
ШУ ҲАҚДА
"МОЛИЯВИЙ ХИЗМАТЛАР"
КЎРГАЗМАСИДА
ЎЗБЕКИСТОННИНГ УЧТА ШАҲРИДА!
ФАҚАТ БИР КУН!
Кўргазмада Ўзбекистон Республикасининг банклари, консалтинг, суғурта, баҳолаш компаниялари, кредит уюшмалари иштирок этади.
5 февраль, Тошкент шаҳри, "Интерконтиненталь" меҳмонхонаси, соат 10.00-17.00
12 февраль, Фарғона шаҳри, Олимпия захиралари коллежи биноси (мўлжал — теннис корти).
Шунингдек, кўргазма 19 февралда Самарқандда ўтказилади.
КРЕДИТ ОЛИШ УЧУН ЭНГ ҚУЛАЙ ҚАРОР. ЛИЗИНГ ЎЗИ НИМА?
ШАРТНОМАЛАР ВА МОЛ-МУЛКНИ СУҒУРТА ҚИЛИШ... ШУ ВА БОШҚА МОЛИЯВИЙ САВОЛЛАР БЎЙИЧА КЎРГАЗМАДА ТАШРИФ ҚИЛУВЧИЛАРГА БЕПУЛ МАСЛАҲАТЛАР БЕРИЛАДИ.
КЎРГАЗМАГА КИРИШ - БЕПУЛ.
Маълумот учун телефонлар:
Тошкентда: (998-71)120-74-28/29/30;
Фарғонада:(3732)24-78-72, 24-90-38.
E-MAIL: expo@pragma.buzton.com Http://ru.casme.net/uz/expo/
Ташкилотчилар:
Ўзбекистон савдо-саноат палатаси
Ўзбекистон банклар ассоциацияси
Халқаро ривожланиш бўйича Америка агентлиги (ЮСАИД)
Тадбиркорликни ривожлантириш бўйича лойиҳа (EDP)
30R/1770

«LOTTO LAYT» МЧЖ ҚК
томонидан муомалага чиқарилган
«A`LO O`YINCHI»
лаҳзали пул-буюм ютуқли лотерея билетлари
сотуви тугаганлиги муносабати билан мижозларга ютуқли лотерея билетларини мазкур эълон чоп этилган кундан бошлаб 3 (уч) ой давомида қўшма корхона томонидан тўловга қабул қилинишини ҳамда ушбу муддат тугагандан сўнг ютуқли лотерея билетлари тўловга қабул қилинмаслигини маълум қилади.
117R/197

Хитойнинг импорт ва экспорт корпорацияси «Chinatex» қуйидаги маҳсулотларни ишлаб чиқаради ва етказиб беради:
- аралаш газламалар, аралаш-трикотаж газламалар;
- пахтали трикотаж матолар;
- ҳарбий ва ишчи кийимлари тикиш учун мўлжалланган камуфляжли, плашли ва олов ўтказмайдиган матолар;
- ярим жун матолари;
- спорт кийимлари учун матолар;
- махсус қопламали, сув ўтказмайдиган ва намланмайдиган матолар;
- сунъий чармлар;
- сунъий жунлар;
- кўрпа-ёстиқ буюмлари;
- дастурхонлар, салфеткалар, сочиқлар;
- ковралан ва гилам маҳсулотлари;
- портьер ва пардалик матолар;
- аксессуарлар: тасмалар, иплар ва бошқалар;
- синтепон;
- жунли, акрил ва бошқа ип-калавалар.
Ушбу матолар Хитойдан ишлаб чиқарувчи фабрика нархида етказиб берилади.
Тўқимачилик маҳсулотларини импорт ва экспорт қилувчи «Chinatex» корпорациясининг Тошкентдаги ваколатхонасида турли хилдаги тўқимачилик маҳсулотларининг 5 мингдан ортиқ турдаги намуналари мавжуд. Ушбу намуналар Марказий Осиё республикалари ва Россия ҳудудида намуналар сони кўплиги бўйича устун туради ва сифати жиҳатидан энг юқори кўрсаткичга эга.
«Chinatex» корпорациясининг Марказий Осиёдаги ваколатхонасининг манзили: Ўзбекистон Республикаси, 700031, Тошкент шаҳри, В.Воҳидов кўчаси, 104-уй. Телефонлар: (998 71) 152-62-61, 120-80-81/82/83. Факс: (998 71) 120-80-80. E-mail: tashkentzhang@mail.ru, (URL):http://www.chinatex.uz
Товар сертификатланган

РОССИЯДАН КЕЛТИРИЛГАН
ЛИНОЛЕУМЛАРНИ
ТЎШАШ ВАҚТИ КЕЛДИ.
Улгуржи нархлар. Ҳар доим Тошкентдаги омбордан.
Телефон 134-48-11.
Автомобиллар ва ишлаб чиқариш хоналари учун емирилишга чидамли ТРАНСЛИН қопламаси.
Товар сертификатланган

МИНСК АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ
ўз маҳсулоти бўлган МАЗ русумли оғир юк автомобилларини, тиркагичларни, ярим тиркагичларни, автобусларни, махсус техникаларни (автокранлар, автоэкскаваторлар, автобетонқорғичлар...) ва уларнинг эҳтиёт қисмларини мижозларга етказиб бериш учун буюртмалар қабул қилади ва шартномалар тузади.
Лизингга ҳам!
Барча автотехникалар учун кафолат берилади.
Бунинг учун Минск шаҳрига боришингиз шарт эмас, фақат Тошкентдаги расмий вакилимиз — «O`zbekMAZservis» қўшма корхонасига мурожаат қилсангиз, бас.
Манзил: 700005, Тошкент шаҳри, Мирobод тумани, «8 Март» кўчаси, 57-уй. Телефонлар: 191-64-06, 191-68-94.
E-mail: uzbekmaz@inbox.ru E-mail: UzbekMAZservice@mail.ru
Товар сертификатланган.

Ташкилот ва корхоналар раҳбарлари диққатига ! Товар сертификатланган
РОССИЯ АВТОМОБИЛЛАРИ КРЕДИТГА ВА ЛИЗИНГГА!
ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ЗАВОДЛАР ДИЛЕРИ «ИЖМАШАВТО» ОАЖ, «ГАЗ» ОАЖ да ишлаб чиқарилган барча турдаги моделларига буюртмалар қабул қилади ва сотади.
«ГАЗ-31105» «ИЖ-2717», «ВАЗ-2106» «ГАЗЕЛЬ»
Мулоқот учун телефонлар:
Тошкентда: (99871) 132-10-35, 132-12-01; 132-03-62, 186-12-94.

«ЎЗБЕКГИДРОЭНЕРГОҚУРИЛИШ» ОЧИҚ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ
СИРДАРЁ ГРЭСИ ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИ СИРДАРЁ ИЭС ҚУРИЛИШ ШЎЪБА КОРХОНАСИГА
АЙЛАНТИРИЛДИ
(СИРДАРЁ ИЭС ҚУРИЛИШ ШК).
Даъволар эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой муддат ичида қуйидаги манзилда қабул қилинади:
Сирдарё вилояти, Ширин шаҳри. Телефон: 64-49-69.

Фермер, деҳқон-фермер, ширкат хўжаликлари ва МТПлар диққатига!
РЕСПУБЛИКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКАСИ ВА ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР БАЗАСИНИНГ ТОШКЕНТ ШЎЪБА КОРХОНАСИ
Тошкентдаги омборхонадан Россия Федерацияси заводларида ишлаб чиқарилган
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ШИНАЛАРИ ВА ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАРИНИ
пул ўтказиш йўли билан арзон ва сифатли маҳсулотларни таклиф қилади.
Пахта ва ғалла (23210..., 23220...) траншларини ҳам қабул қилади.
Мурожаат учун телефонлар: 132-12-07, 41-09-20, 41-49-43, 41-50-04.
Факс: 132-12-04.
81R/113

Алла айтишни биласизми?

Дунёдаги энг дилбар ва гўзал қўшиқ алла бўлса керак. Чунки у оналарнинг юрагидан сизиб чиқади. Ёлғони йўқ, сохталикдан йироқ. Оналар юраклари тубидаги орзу-ҳавасла-ри-ю ҳали ҳеч кимга ошкор қилинмаган рангин туйғуларини алла қилиб айтадилар. Янги туғилган чақалоқ илк бор кўз очиб она алласини эшитади ва бир умр ёдида сақлайди. Алла она билан бола ўртасидаги мангулик риштадир.

Раҳматли Малим эна Олтиариқ туманидаги Каттамачит маҳалласининг ёшу қари ҳурматлайдиган онахони, отинойиси эди. У Навоий, Бедил, Нодира, Бобур ғазалларини ёддан билар, араб тилини эса сув қилиб ичиб юборганди. Уйига меҳмон келса, кўчада қўни-қўшни билан кўришиб қолса ёки ўзи меҳмонга борса ҳам, албатта, икки ёхуд тўрт мисра байт айтиб, ҳамманинг дилини хушнуд айларди. Ҳаттоки мактабга кетаётган қизчалару болакайларни ҳам четда қолдирмасди: кўнгилларнинг сурури илмдандир, кўрар кўзларнинг нури илмдандир. Ўзининг табиатига ўтирган кексаларни эса «Яхшининг юзи жаннатдир, уни кўрмоқ саодатдир», дея эъзозларди. Шунинг учун ҳам маҳалла аёллари унинг суҳбатига ҳамиша ошиқар, оқшомлари Малим энанинг уйи гавжумлашиб кетарди.

Бир куни синфдошим Гулсара қизиқ гап айтиб қолди. Эмишки, Малим эна ҳар куни ўғли Раҳмонберди мактабдан келгандан сўнг овқатлантириб бўлгач, алла айтиб ухлатармиш.

— Жиннимисан, 14-15 ёшли йигитчагаям алла айтадими, одам, — дея эътироз билдираман.

— Ишонмасанг, ишонма, — бўш келмайди, — ўртоғим ҳам, онам ўз кўзи билан кўриб, қулоғи билан эшитибди.

Хуллас, эртаси куни туш пайтида бир тўп қизлар Малим энанинг кўча деворидан ўғринча мўралаб, Гулсарани ёлғончига чиқариб турган пайтимизда мулойим овозда алла янгради:

Гуллар ичидан ҳидлаб олган
Гулу райҳоним, болам, алла-ё, алла.
Толлар ичидан танлаб олган,
Толчивиғим алла-ё, алла.
Ўтларга солса куймас эдим,
Ёра куйдирди мани, алла-ё, алла.
Сувларга отса чўкмас эдим,
Ёра чўктирди мани, алла-ё, алла.
Кўзимнинг оқу қароси,
Отасидан ёдгорим, алла-ё, алла.
Бир кун қаторга кирсанг,
Кетар дарду ғуборим, алла-ё, алла.

Қўшиқ борган сари мавжланиб, бизни ром айлар, бутун вужудимиз қулоққа айланиб қолганди назаримизда. Бугун Раҳмонберди тоға олтмишдан ошган. Худди онасидек маҳалланинг маслаҳатгўйи. Ҳар гал қишлоққа бориб, уни учратганимда хаёлимда ўша ширин аллани қайтадан эшитгандек бўлавераман.

***

60-йилларнинг совуқ декабрь ойида ҳам биз, саккизинчи синф ўқувчилари даладан бери келмасдик. Пахта тугул кўсак ҳам анқонинг уруғи бўлса-да, дилдираб, изғиб юравверардик. Бунга бирорта ота-она қаршилик кўрсатолмасди. Давлат сиёсатига қаршимисан, деган дағдағадан қўрқарди. Ана шундай кунларнинг бирида Абдураҳмон исмли синфдошимиз даланинг қоқ ўртасида ҳушидан кетиб қолди. Уни юк машинасида касалхонага олиб кетишди. Шифокорларнинг айтишларича, ўпкаси шамоллаб, зотилжамга ўтиб кетган экан. Орадан уч-тўрт кун ўтгач, синфдошлар йиғилиб, уни кўргани бордик. Кровати тепасида онаси бир бурда бўлиб ўтирарди. Абдураҳмон бизни кўриб, суюнганиданми, бироз тетиклашгандек бўлди. Кейин онасига маъюсгина тикилиб, ориқ қўллари билан елкасидан қучди ва нимадир деб шивирлади. Билсак, алла айтиб беринг деган экан. Бояқиш она болам тузалиб кетар, деган илинжда бизни ҳам унутиб, эшитилар-эшитилмас овоз билан куйларди:

Оллоҳ берган неъматим,
Дардга полвоним алла-ё, алла.
Юрагимнинг қуввати,
Дилда иймоним алла-ё, алла.

Диққинафас палатани қамраб олган ҳазин овоз синфдошимизнинг дарддан толиққан вужудига ёққандек бўлди чоғи, у кўзларини чирт юмиб олди... Кейинчалик Ҳамро хола бизни ҳар гал учратганида болам дунёга келганида алла айтиб кутиб олгандим, тақдир экан, у дунёга ҳам алла билан кузатдим, дея кўз ёши қилиб юрди.

Ёш келинлар ўқисин

***

Фольклоршунос олима Музайяна Алавия халқ қўшиқларига, жумладан аллага жуда қизиқарди. Унинг бир китоби маросим қўшиқларидан иборат бўлиб, ичида чиройли алла матнлари ҳам бор эди. Ойбек уй-музейида ўтказилган тадбирлардан бирида Музайяна опа билан суҳбатлашиб қолдик. Гап бориб аллага тақалди.

— Алла билан беллашадиган қўшиқ бу дунёда топилмаса керак, — деганди олима. — Унинг таъсир кучи, қудрати ва жозибаси беқиёс. Яқинда бир журналда ўқиб қолдим. Чақалоққа айтилган алла унинг мия қобиқларига умрбод нақшланиб, умрининг охиригача акс-садо бериб турарkан. Чет эллик бир олим ўтказган мазкур тажрибага кўра инсон миясига ёзилиб қолган алла марказий асаб тизими буйруғи билан маълум пайтларда вужудга юборилар, бу эса кайфиятни яхшилаб, кўпроқ ҳаётнинг ижобий томонларини кўришга ёрдамлашаркан. Афсуски кейинги пайтларда оналар алла айтишни унутиб қўйишди. Аслида, дунёга келган чақалоқнинг қулоғига азон айтиш қанчалик шарт бўлса, алла айтиш ҳам шунчалик даркор. Марҳума шоира Саида Зуннунованинг "Алла" шеърини ўқисам, хушовоз хонанда Ҳабиба Охунованинг хонишини тингласам, алланинг илоҳий бир мўъжиза эканлигига иймон келтираман. Дарвоқе, ўзим ҳам дурустгина аллачиман. Бир айтиб кўрайми... Ўшанда эрта баҳор эди. Ойбекнинг мўъжазгина ҳовлиси-ю биз ўтирган ёғоч сўри ҳам ширин қўшиқдан энтикиб кетгандай туюлганди.

***

"Афсуски кейинги пайтларда оналар алла айтишни унутиб қўйишди". Музайяна Алавиянинг ушбу сўзлари бугун бот-бот мени безовта айлаб, тинчлик бермайди. Ўтган йилнинг декабрь ойида тиббиёт фанлари доктори, акушер-гинеколог шифокор Мунира Асадова билан Тошкент шаҳар перинатал марказида биринчи фарзанд кўрган оналар билан кичиккина сўровнома ўтказдик. Маълум бўлишича, улардан бирортаси ҳам алла айтишни билмас экан. Бир қатор мактабларнинг ашула дарсида қатнашиб, ўқувчи қизлардан алла айтишни билиш-билмасликларини сўраганимизда эса улар шунгаям вақт сарфлаб юрибсизларми, қабилида кинояли илжайишдан нарига ўтишмади.

— Қандай йўл ва усул билан бўлмасин, оналарга алла айтишни ўргатиш керак, — дейди шифокор. — Чунки алла тинглаб ўсган боланинг соғлиги ва иштаҳаси яхши бўлади. Шунингдек, алла боланинг фикрий қобилиятини ривожлантиришга катта ёрдам беради. Теварак-атрофга кузатувчанлиги ошади. Бир сўз билан айтганда, алла бола учун она сутидек даркор. Шунинг учун ҳам биз «Бехатар оналик» деб номланган туғиш дастурида бу масалага алоҳида эътибор қаратмоқдамиз.

Алла авлоддан авлодга ўтиб келаётган қадимий ва навқирон қўшиқ. Уни момоларимиз куйлашган, асрабавайлаб бизларга мерос қилиб қолдиришган. Унутиб юборишга ҳақимиз йўқ. Боғча ва мактабларнинг мусиқа дарси режасига алла дарсларини киритиш, "Йилнинг энг яхши алласи, алла айтувчиси ёхуд ёзувчиси" кўрик-танловларини уюштириш, халқ оғзаки ижодидан катта ўрин олган аллаларни қайта нашр этиш бу йўлдаги хайрли қадамлардан бўлур эди.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
"Халқ сўзи" мухбири.

Спорт

Самарқандликлар пешқадам

Олмалиқда волейбол бўйича эркаклар ўртасида Ўзбекистон чемпионатининг учинчи тур ўйинлари якунланди.

Унда "УЗИ-Сам-Телеком", АГМК, "Универсал-банк", "Омад" жамоалари ўзаро баҳс юритдилар. Чемпионликка асосий даъвогар саналган Самарқанднинг "УЗИ-Сам-Телеком" жамоаси учинчи тур учрашувларини ҳам муваффақиятли якунлади. Ҳозир улар 35 очко билан турнир жадвалига карвонбошилик қилишмоқда. Иккинчи ўринда Олмалиқнинг АГМК жамоаси бормоқда.

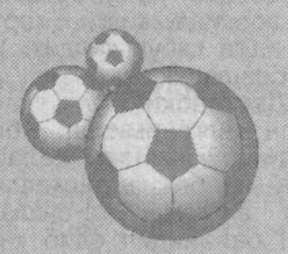

Зейтуллаев «Реджина»га ўтди

Футбол бўйича миллий терма жамоамиз ва Италиянинг "Ювентус" клуби ярим ҳимоячиси Илёс Зейтуллаевнинг ўз фаолиятини "Реджина" жамоаси таркибида давом эттирмоқчи эканлиги ҳақида аввал хабар берган эдик. Эслатиб ўтамиз, "Реджина" Италия А сериясидаги номдор жамоалардан саналади.

Махсус интернет сайтда берилган маълумотларга қараганда, "Реджина" жамоаси билан Илёс Зейтуллаев ўртасида шартнома имзоланган. Ҳамюртимиз февраль ойининг ўрталарида асосий таркибда майдонга тушиши кутилаяпти.

Тажриба етишмади

Мамлакатимиз чемпиони Тошкентнинг "Пахтакор" жамоаси Италияда анъанавий Coppa Carnevale халқаро турнирида иштирок этди.

Мусобақада ўринбосарлар таркиби билан қатнашган ҳамюртларимиз гуруҳдаги биринчи учрашувни "Беневенто" жамоаси билан ўтказиб, дуранг (0:0) натижага эришдилар. Афсуски, қолган учрашувларда вакилларимизда тажриба етишмади. "Грасхоппер" ва "Торино" жамоаларига 1:2, 0:1 ҳисобида имконият бой берилди.

З. ЖОНИБЕКОВ.

«ТРУБНАЯ МЕТАЛЛУРГИЧЕСКАЯ КОМПАНИЯ» (Российская Федерация) и

ОАО «УЗКОММУНМАШТАЪМИНОТ»

предлагают к реализации стальные трубы со склада в г.Ташкенте по нижеуказанным отпускным ценам.

Завод-изготовитель – «Северский трубный завод» (г.Полевской, Свердловская обл.)

Диаметры труб (мм)	Цена за 1 тонну сум. Цены действительны по 28.02.2005 г.
ТРУБЫ ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ ГОСТ 3262-75:	
ДУ 15х2,8 мм	944000
ДУ 20х2,8 мм	944000
ДУ 25х2,8-3,2 мм	944000
ДУ 32х3,2 мм	934000
ДУ 40х3,0-3,5 мм	934000
ДУ 50х3,0-3,5 мм	934000
ДУ 100х4,5-5,0 мм	994000
ТРУБЫ ЭЛЕКТРОСВАРНЫЕ ГОСТ 10704-91; 10705-80:	
76х2,8-4,5 мм	994000
89х5,0 мм	994000
108х3,0-4,5 мм	994000
114х3,0-6,0 мм	994000
159х5,0-6,0 мм	1199000

Контактные телефоны: 134-05-75, 134-07-94, факс 132-20-56.
E-mail: uzkommashta@tkt.uz
Адрес: 700035, г.Ташкент, ул.Ниёзбек йули, 1, 7-й этаж, здание института «Узбеккоммуналлойиха».

Кроме того, под заказ поставляем металлические трубы любого диаметра и назначения с трубных заводов, входящих в состав «Трубной металлургической компании» (Россия):
- Волжский трубный завод (г.Волжский, Волгоградская область);
- Северский трубный завод (г.Полевской, Свердловская область);
- Синарский трубный завод (г.Каменск-Уральский, Свердловская область);
- Таганрогский металлургический завод (г.Таганрог, Ростовская область).

Товар сертифицирован, услуги лицензированы.

АЛИШЕР НАВОИ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ

2005 йил февраль ойининг РЕПЕРТУАРИ

75-мавсум

2	чоршанба	18.00	А.Адан. «Жизель», балет.
3	пайшанба	18.00	М.Ашрафий. «Дилором», опера.
4	жума	18.00	А.Асафьев. «Боғчасарой фаввораси», балет.
5	шанба	17.00	Ж.Бизе. «Кармен», опера.
6	якшанба	17.00	П.Чайковский. «Шелкунчик», балет.
9	чоршанба	18.00	Г.Мушель. «Қадимий Афросиёб афсонаси», балет.
12	шанба	17.00	С.Юдаков. «Майсаранинг иши», опера.
13	якшанба	12.00	А.Гладков. «Бремен мусиқачилари», мюзикл.
16	чоршанба	18.00	Г.Доницетти. «Севги шароби», опера премьераси.
23	чоршанба	18.00	С.Прокофьев. «Ромео ва Жулетта», балет.
24	пайшанба	18.00	Г.Доницетти. «Севги шароби», опера премьераси.
25	жума	18.00	П.Чайковский. «Оққуш кўли», балет.
26	шанба	17.00	«Мумтоз наволар» ўзбек мумтоз мусиқаси концерти.
27	якшанба	12.00	С.Прокофьев. «Золушка», балет.
		17.00	Г.Доницетти. «Севги шароби», опера премьераси.

Театр бош ҳомийси — SAMSUNG Electronics, ҳомий — Le Meridien TASHKENT PALACE HOTEL.
Театр директори — Бахтиёр Ёқубов.
Бадиий раҳбар — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Анвар Эргашев.

Касса дам олишсиз соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди. Телефон 133-90-81.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги

ЁНҒИН ХАВФСИЗЛИГИ ОЛИЙ ТЕХНИК МАКТАБИ

кафедралар бўйича қуйидаги бўш (вакант) ўринларга юқори малакали мутахассислар танловини эълон қилади:

ДОЦЕНТ, ФАН НОМЗОДИ, КАТТА ЎҚИТУВЧИ, ЎҚИТУВЧИ:

олий математика, кимё, иқтисодиёт назарияси, иқтисодиёт (тармоқлар бўйича), менежмент, иссиқлик техникаси, машина қисмлари, материалшунослик ва материаллар технологияси, фуқаро ва саноат қурилиши, радиотехника, электроника, автоматика, электротехника.

Тақдим этилиши лозим бўлган ҳужжатлар:

ариза, шахсий варақа фотосурати билан, илмий даража, илмий унвон ва маълумот ҳақидаги дипломлар нусхалари, илмий ишлар рўйхати.

Ҳужжатлар қуйидаги манзилга тақдим этилади:
700017, Тошкент шаҳри, Шароф Рашидов кўчаси, 23-уй.
Телефонлар: 136-00-36, 133-45-07, 134-65-38.

Многим предприятиям необходимо внедрять ИСО 9001, но у большинства возникают вопросы:
«ПОЧЕМУ КОНСАЛТИНГ ПО ИСО 9001 ОЧЕНЬ ДОРОГОЙ?»
«КАК МОЖНО СНИЗИТЬ РАСХОДЫ НА ВНЕДРЕНИЕ ИСО 9001?»

Предприятия хотят, чтобы консультанты проводили много времени на предприятии, это влияет на высокую стоимость консультационных услуг. На наш взгляд, предприятиям необходимо готовить ***своих специалистов*** и максимально использовать собственные ресурсы. Чем выделять деньги на ИСО 9001, лучше направить финансы в своих сотрудников и в свое предприятие, что позволит справиться с задачей внедрения ИСО 9001 самостоятельно или с минимальным привлечением консультантов и преподавателей.

Международно признанный сертификационный орган **RW TUV** и дочерняя компания **TUV Academy** имеют огромнейший мировой опыт по сертификации и обучению по ИСО 9001. **С 9 февраля 2005 г.** RWTUV, TUV Academy и ООО «МС КОНСАЛТ» приглашают специалистов предприятий принять участие в ***новом специальном курсе*** «Разработка системы менеджмента качества по ИСО 9001». Данный курс позволит ***на практических*** занятиях освоить все необходимые знания и навыки по применению ИСО 9001. После прохождения курса все участники ***смогут*** активно участвовать в разработке системы качества по ИСО 9001 на собственных предприятиях, а также более целенаправленно и разумно использовать выделяемые финансы на ИСО 9001 при минимальном, оптимальном и эффективном привлечении консультантов или преподавателей.

Стоимость данного курса специально снижена на **25%** и ***позволит принять участие*** многим предприятиям Узбекистана, ***обучить своих сотрудников, начать разрабатывать*** **системуа качества по ИСО 9001** и ***определиться в дальнейших шагах.***

Консалтинговая компания "МС КОНСАЛТ", сертифицированная по стандарту ISO 9001

RWTÜV **Международный сертификационный орган**

Приглашают 9 февраля 2005 г. на новый специальный курс-тренинг
"Разработка системы менеджмента качества по ISO 9001"
Курс разработан с учетом пожеланий многих участников наших курсов

Скидки: Всем участникам 25 %; С выездом на предприятие заказчика 40 %

Тел./факс: (998 71) 136-55-34, 152-76-71, (998 97) 111-07-49,
e-mail: info@ms-consult.uz, ms-consult@mail.ru
www.ms-consult.uz

Тошкент вилояти, Чирчиқ шаҳрининг «PLAY CLASS» МЧЖ ОКПО коди 18847926, тугатилади.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой муддат давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Чирчиқ шаҳар, 3-микрорайон, тел.: 170-29-00.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг Республика Инкассация бирлашмаси жамоаси Инкассация ишини ташкил этиш бўлими бошлиғи ўринбосари Абдувосит Жўраевга падари бузруквори **ТУРСУН отанинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекистон миллий энциклопедияси» Давлат илмий нашриёти жамоаси директорнинг биринчи ўринбосари Даврон Шораҳмедовга волидаи муҳтарамаси **МУБОРАК аянинг** вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент кимё-технология институти жамоаси «Кимёвий технология жараёнлари ва қурилмалари» кафедраси ассистенти С. Щ. Абдуллаевага падари бузруквори **ШОНАЗАР отанинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Телерадиокомпанияси Республика радиоси жамоаси «Ёшлар» канали муҳаррири Нилуфар Ачиловага акаси **НОДИРнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси «Фан» нашриёти жамоаси 1 тоифали муҳаррир Юлдузхон Парпиевага фарзанди **Анваржон ПАРПИЕВнинг** вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55; Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 162. 32737 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[т]-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Г. Йўлдошева.
Навбатчи — Б. Ғофуров.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 20.30 Топширилди — 21.40 2 3 4 5 6